

HORVÁTH ANDRÁS

Bűnmegelőzési Szabadegyetem a PTE-n

A bűnözői lét és a bűnözővé válás már igen korán beárnyékolhatja a gondtalan gyermekkort. Sok minden befolyásolhatja, hogy kinek miként alakul az élete. A család, a barátok, az érdeklődési kör stb. mind-mind hathat egyaránt pozitívan és negatívan is.

A feldolgozott témák az éppen öt éves fennállását ünneplő Bűnmegelőzési Szabadegyetem előadássorozata kapcsán kerültek előtérbe, ahol azt próbáltuk feltárni, hogy mik vezetnek vagy vezethetnek a bűnözővé vagy éppen az áldozattá váláshoz. Mely körülmények, események befolyásolhatják egy fiatal döntését, hogy a törvény ellen cselekedjen. Arra is választ kaphattunk, hogy milyen módon lehet törvénytisztelő felnőtt nemzedéket nevelni.

Milyen régi és új módszerei vannak a bűnmegelőzésnek. Kik és melyen technikákkal dolgoznak a probléma megoldásán? Fontos kérdés, hogy ezek hatására ténylegesen csökken vagy csak a látens bűnözés hódít teret. A rehabilitáció tényleges eredménnyel szolgál, vagy aki már fiatalon hibázik, annak felnőtt korában nagyobb esélye van a bűnözői életforma fenntartására.

A bűnözés megelőzése

A bűnözés ellen harcolnunk kell, még ha a bűnözés nélküli társadalmat utópiának tartanánk is.

A technikai civilizáció és a társadalmi fejlődés fokozott következményei mind a hasznosság, mind a szocializáltság megítélésében egyre szigorúbb szelektív normákat diktálnak, így a biológiai, pszichológiai, társadalmi adottságokban hátránnyal indulnak egyre kevesebb az esélyük arra, hogy a normáknak mindenben megfelelő életet éljenek. A társadalom ugyanakkor joggal rekeszti ki magából a többség céljainak megvalósítását hátráltatókat, jóllehet reszocializálni is igyekszik őket.

Ma már senki sem hiheti, hogy pusztán neveléssel a bűnözés megszüntethető lenne. Hinnünk kell azonban, hogy van olyan gyermek- és fiatalkorú bűnözési forma, amely megelőzhető.¹

A magyarországi bűnmegelőzési erőfeszítések még a rendszerváltás megelőző időszakra nyúlnak vissza. Elemeiben megjelennek az 1960-70-es évek dokumentumaiban, de elsősorban az 1980-as évek növekvő bűnözési szintje tette határozottabbá ezeket az erőfeszítéseket. 2002-ben jutott el a hazai bűnmegelőzés oda, hogy már a választási ígéretekben, és ezt követően a kormányprogramban is megfogalmazódjon egy bűnmegelőzési törvény megalkotása.

---

¹ dr. Münnich István és dr. Szakács Ferenc: Bűnöző fiatalok Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Budapest 1977 (15-16. oldal)

A bűnmegelőzés fogalma a hazai tudományos közéletben, szakmai dokumentumokban, de a rendőrségi akcióprogramokban is átvette a nemzetközi fogalomhasználatot, mindenekelőtt a vonatkozó ENSZ-dokumentumokban.

A helyi közösségekkel kapcsolatos bűnmegelőzési erőfeszítések kapcsán az elmúlt évek során felerősödött az a nézet, hogy nem elég a bűnt megelőzni, hanem ugyanilyen fontos a bűnözéstől való félelmet csökkenteni, illetve a lakosság biztonságérzetét növelni.²

A bűnmegelőzés három szintje:³

A bűnmegelőzés első szintje: E tekintetben nagyon meghatározó a társadalmi integráció szerepe. Ez az általános társadalmi, gazdasági és közérdekű politikán keresztül juthat érvényre. Magyarországon számos olyan tényező van, amely az integráció lehetőségét megnehezíti, ezért ezeken is változtatni kell, ha a megelőzést hatékonyra kívánjuk tenni. Negatív tünet, hogy csökken a családban élők száma. Ez többek között a válások gyakoriságára is visszavezethető. A csonka családok több társadalmi törődést igényelnek! Ugyancsak feszültségnövelő tényező a munkanélküliség, a szociális védőhálón kívülre kerülés. Az anyagi helyzet romlásával csökken a családi béke esélye, nő a feszültség, mindennapossá válnak a konfliktusok

A bűnmegelőzés második szintje: Ez olyan intézkedések bázisát jelenti, amelyekkel a bűnözésnek jobban kitett személyekre és helyzetekre koncentrálnak. Tehát a megelőzés a „magasabb rizikójú” társadalmi csoportokat célozza. Célcsoportot képezhetnek az alkoholisták, kábítószer-élvezők, a mentális problémákkal küzdők, a bűncselekményt elkövetett személyek, szubkultúrák tagjai, de ide sorolhatjuk a különböző deviáns magatartásformát tanúsító személyeket is. Másodlagos megelőzés lehet itt a reszocializálás, a felzárkóztató programok és projektek köre, meghatározott intézkedések során. Ha egy városban intenzív bűnmegelőzési programot indítanak azoknak a családoknak a körében, ahol a gyermekek potenciálisan elkövetővé válhatnak, akkor ezt is másodlagos eszköznek tekinthetjük.

A bűnmegelőzés harmadik szintje: A bűnmegelőzés e szintjének az a célja, hogy a már korábban bűncselekményt elkövetett személyeket felelősen visszatartsuk újabb bűncselekmények elkövetésétől. Nyugat-európai példákat alapul véve két részre bontják a bűncselekmények elkövetőit:

- súlyos, illetve a
- kisebb súlyú bűncselekményt elkövetőkre.

A közbiztonság javításával, ezen belül a bűnmegelőzéssel számos állami, önkormányzati és társadalmi szerv foglalkozik. Ezek a tevékenységüket többnyire egy adott közigazgatási területen, általában egy településen fejtik ki. A hatékony munka feltétele minden esetben a résztvevők aktivitásának összehangolása. Az ágazat országos szintű koordinációjára a Kormány a Belügyminisztériumon belül létrehozta az Országos Bűnmegelőzési Központot (OBmK), amelynek Koordinációs Főosztálya végzi ezt a tevékenységet. Helyi szinten eddig nem alakítottak ki ehhez hasonló szervezetet, bár a koordinációra itt talán még nagyobb szükség van, mint felsőbb szinten.

A koordináció megvalósítása sokféle lehet. Ez függhet:

² Dr. Barabás Tünde, Prof. Dr. Irk Ferenc, Dr. Kovács Róbert: Félelem, bűnözés és bűnmegelőzés Európa öt nagyvárosában OKRI Budapest 2005 (22-23 oldal)

³ Jármí Tibor: Közösség, bűnözés, megelőzés Sátoraljaújhely-Budapest 2003

- az érintett szervezetek jellemzőitől, számától;
- a köztük fennálló viszonytól;
- az elérendő céloktól, a végrehajtandó feladatoktól;
- a szervezetekben munkájukat végző emberek között fennálló interperszonális kapcsolatoktól⁴.

A fiatalkori bűnözés két társadalmi tény hatására vált önálló kutatási területté a kriminológiában. Egyrészt, a XIX. században egy szemléletváltás következett be, miszerint a gyermekekre már nem úgy gondoltak, mint „mini felnőttek”-re, hanem, mint akik önálló társadalmi csoportot alkotnak. Végül ide tartozik, hogy e korosztálynál különösen jelentős a kortárs csoportok befolyásoló szerepe. Bőven felmutathatók a fiatalkorúakra jellemző tipikus pszichológiai, lélektani jegyek is.

Amióta a bűnmegelőzés kérdésköre előtérbe került érezhető, s a több évtized alatt sem csökkent a fiatalkori bűnözés prevenciójának prioritása, így napjainkban is kiemelt megelőzési célterület.

A fiatalkori bűnmegelőzés prioritását több szempont indokolja, hiszen egyfelől nagyon tág értelmezésben nem alaptalan elfogadnunk azt a mások által már megfogalmazott kijelentést, miszerint a fiatal korban tanúsított magatartás, jelen esetben a büntetőjogi normasértés jelzi a várható felnőttkori viselkedését, jelen esetben a bűnismétlés lehetőségét.

A fiatalkori bűnözéshez vezető utat nem lehet homogén útként kezelni, vagyis nem lehet egyetlen okra visszavezetni. Ennek megfelelően a különböző ok kutatások fényében bizonyos csoportok különböztethetők meg.

A bűnelkövetők között akad egy olyan markáns csoport, akik esetében előre, nagy bizonyossággal megjósolható a fiatal bűnelkövetővé válás. Ők azok, akikkel kapcsolatban Gönczöl Katalin szavai is helytállóak, miszerint létezik a bűnözés „társadalmi újratermelése”.

Vagyis olyan esetekben, amikor a családok, azok tagjai több generációra viszszaemlékezve bűnözői karrierrel rendelkeznek és a gyerekek esetében e mintának átadásra kerül sor. Ez a fiatalkori bűnözés viszonylag kisebb nagyságrendjét tölti ki, ami bizonyos helyzetben szerencsés dolog, mivel e körrel szemben bűnmegelőzés talán a legnehezebb feladat elé állítja a társadalmat.

A nagyobb csoportját adják azok az elkövetők, akik esetében olyan okok játszanak közre, amik nagyobb valószínűséggel orvosolhatóak és megfelelő módszerekkel megelőzhetőek. Ide tartoznak olyan esetek, amikor a bűnelkövetés okait a fiatalkorú baráti és egyéb nem családi kapcsolataiban kell keresnünk, tudva, hogy a fiatalkorúak életében speciális tulajdonságaikból adódóan a baráti környezetnek kiemelkedő szerepe van.

Végül a nagyobb bűnelkövetői kört bővítik azok a fiatalkorú elkövetők, akiknek elkövetése mögött valamilyen szocializációs hiba mutatható ki. Talán itt van a legnagyobb tábor, hiszen a szocializációs hiba lehetőségek sora végelláthatatlan. Az, hogy egyes fiatalok nem tanulták meg a társadalmi szokásokat, normákat, törvényeket, visszavezethető akár a fiatalkorú sajátos pszichikális és biológiai adottságaira. Esetleg a családi élet bármely rendezetlenségére vagy a szülők, pedagógusok szocializációs hibáira, s lehetne tovább folytatni a példák sorát.

---

⁴ BMK-füzetek 12. A Biztonságos Magyarországért Közalapítvány kiadványa Budapest 2005. október (53. oldal)

Egyes kriminológia kutatások szerint körvonalazható egy olyan fiatalokú bűnelkövetői csoport, ahol az okok szintjén nem lehet kimutatni semmi különösebb jellemző kriminogén tényezőt, vagyis független olyan adottságoktól, mint adott fiatalokú szocializációja, neveltetése, családi, szociális, társadalmi helyzete. E függetlenség tipikus példája nyilvánul meg a fiatalokúak által elkövetett csekély súlyú, bagatel bűncselekményeknél.⁵

Alternatív módszer a bűnmegelőzésben

Vannak viszonylag új módszerek, amelyek részben megoldást jelenthetnek a bűnmegelőzésben. Ilyen például az élménypedagógia, amely hazánkban még gyerekcipőben jár, de számos országban már nagy sikerrel használják.

Az *élménypedagógia* (Experiential Education, Erlebnispädagogik) egy olyan alternatív módszer, melynek segítségével nagyobb eredményeket érhetünk el a nevelésben, viselkedésformálásban, változásösztönzésben. Az élménypedagógia módszereit Kurt Hahn alkalmazta először azért, hogy a személyiségfejlődést és az éretté válást a cselekvésen keresztül segítse elő a fiatalok körében. A módszer, sikere miatt elterjedt, és azóta is széles körben alkalmazzák. Kanadában és az Amerikai Egyesült Államokban a mentális egészség helyreállítására használják drog és alkoholbetegek körében. Szingapúrban, Hongkongban és Japánban a peremre szorult fiatalok segítésének lett ez az egyik eszköze; Új-Zélandon, ehhez hasonlóan a deviáns viselkedésük miatt marginalizálódott fiatalok beilleszkedését elősegítő programnak stratégiai része. Németországban a fiatalokú bűnelkövetők számára lehetőség nyílt arra, hogy börtön helyett egy élménypedagógiai programban vegyenek részt. A kutatások eredményei alapján a kezdeményezés nagy sikereket könyvelhetett el, hiszen az érintett fiatalok körében elenyésző volt a visszaesők száma, és nem indult meg a börtönszocializáció sem.⁶

1. sz. melléklet

Interjú Ambrus Zoltánnal a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztály vezetőjével, a Bűnmegelőzési Szabadegyetem egyik főszervezőjével abból az alkalomból, hogy a program ebben a szemeszterben ünnepli öt éves fennállását és tízedik alkalommal kerül lebonyolításra.

– *Mióta dolgozik a rendőrségnél? Mióta foglalkozik a fiatalokú bűnözéssel és bűnmegelőzéssel?*

– 1991 óta vagyok a rendőrség kötelékében. Tíz évet a közlekedési rendészetnél voltam. Azonban ott is a baleset megelőzéssel és főleg a fiatalokúak baleset megelőzésének lehetőségeit próbáltam megoldani.

– *Jellemezze általánosságban az osztály munkáját!*

– Öt főből áll az osztály. Főbb tevékenységünk a drogrevenió, családon belüli erőszak megelőzése, áldozatvédelem, ifjúságvédelem, megelőző vagyonvédelem, kisebbségekkel kapcsolatos ügyek intézése.

– *Vannak-e, és ha vannak kik az együttműködő partnerek a fiatalokú bűnözéshez kapcsolódó programjaihoz?*

⁵ Rosta Andrea: A bűnmegelőzés elmélete Budapest – Piliscsaba 2006, Kiadó: LOISIR Kft

⁶ www.3sz.hu/bm/Halo/korabbi/XII.+évfolyam+2006./julius/2006_07_Halo_LEADVA.pdf 2009.03.15.

Együttműködő partnereink: Baranya Ifjúságáért Nonprofit Kft., Drogambulancia, Esztergál Lajos Családsegítő Szolgálat, Pécs-Baranya Közbiztonsági Alapítvány, Rácz Aladár Közösségi Művelődési Ház, és természetesen a Pécsi Tudományegyetem Felnőttképzési Kara

– *Milyen módszereket ismer, és melyeket alkalmazzák a bűnmegelőzésben?*

– Figyelemfelhívás, tájékoztatás, ellenőrzés, rendőri jelenlét. Néha az elrettentés is hatásos lehet, de ma már egyre gyakrabban használják az egyéni vagy a csoportos fejlesztő módszereket. Utóbbiak egyrészt drágák és hatékonyságukat is nehéz mérni.

– *A bűnmegelőzési módszerek közül kiemelkedik a szabadegyetemi előadássorozatuk. Mióta szervezik és milyen előadások voltak eddig?*

– 2005. október 19. és december 14-e között első alkalommal került sor a Bűnmegelőzési Akadémia támogatásával és a PTE FEEK közreműködésével szabadegyetemi képzés megtartására. A hallgatók érdeklődésének és a kiváló együttműködésnek köszönhetően ráadásul szép jubileumot ünnepelhetünk, hiszen idén ötödik éve, hogy a Felnőttképzési Karral közösen bonyolítjuk le rendezvényünket.

– *Ki és mi alapján döntenek el, hogy milyen témákból tartsanak előadásokat?*

– Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Rendészeti és Bűnmegelőzési Intézet Bűnmegelőzési Akadémiája dönt a témákkal kapcsolatban. A fő koncepció az, hogy 7 oktatási régió központ van az országban és mindegyik helyen ugyanazzal a címmel indítanak előadássorozatot. Így talán még nagyobb a figyelemfelhívás.

– *Milyen visszajelzések vannak ezzel kapcsolatban?*

– Jó a fogadtatás, a visszajelzések pozitívak. Sokakat inspirál egy-egy előadás a későbbi szakdolgozatuk megírásához. Az is előfordult, hogy egy kistérségi művelődési ház vezetője kért fel minket, hogy számukra is találjunk ki programokat.

– *Külföldön igen elterjedt az ilyen típusú szabadegyetemek látogatása a lakosság körében. Mik a tapasztalatai mi jellemző Magyarországra, főként inkább diákok látogatják az előadásokat vagy korosztálytól és foglalkozástól függetlenül jönnek az emberek?*

– Az előadásokat főleg diákok látogatják. A legelején még volt arra kísérlet, hogy a lakosságot is belevonjuk, pl. társasházaknál, lakóházaknál ki lett ragasztva a program. De ennek ellenére nem volt érdeklődő. Rá kellett jönnünk, hogy az idősök berögződött szokásait nehéz megváltoztatni.

– *Ezek csak elméleti oktatások vagy van lehetőség a gyakorlatban terepmunkára is?*

– Ezek elméleti oktatások, de tavaly indítottak a Pécsi Tudományegyetem Bölcsész Tudományi Karán az egyetem hallgatóinak egy hasonló jellegű kurzust. Ez elméleti és gyakorlati dolgokat is magába foglal. Bűnmegelőzési alapismeretek címmel indult el. Itt 8-9 elméleti előadás mellett van gyakorlati tevékenység is. Színesítve van a program pl.: Fiatalkorúak Börtönébe való látogatással is. Szakmai feladatuk pedig egy bűnmegelőzési nap megszervezése, levezénylése és végrehajtása. De sok hallgató tölti a gyakorlatát a rendőrségnél és ott is lehetőség van a terepmunka kipróbálására.

– *Melyek a legkedveltebb részei a munkájának?*

– Apróbb sikerélmények vannak. Ilyen például, amikor egy rendszeresen elcsavargó gyereket megismerünk az utcán és sikerül haza vinni.

– *Őn szerint milyen irányba fog változni a fiatalkori bűnözés?*

– Egyre agresszívebb lesz, egyre több fiatal fog bűncselekményt elkövetni. Ezek főleg vagyon elleni bűncselekmények lesznek. Ennek a jelenleg uralkodó gazdasági válság sem tesz jót (az emberek nagymértékben elszegényednek). Lesznek vagyonsabbak, akik megvehetnek bizonyos dolgokat. Egyes fiatalok is meg szeretnék szerezni, de mivel nincs rá pénze bűncselekmény árán is elveszi.

Az iskolai erőszak is egyre gyakrabban előfordul.

– *Van-e jelentősége a bűnmegelőzési kampányoknak?*

– Bizonyára van, de ezt sajnos nem lehet mérni, hogy mennyire hatásosak.

A fiatalkori bűnözés és maga a bűnözés is kiemelten kezelendő terület hazánkban és szerte a világban. Ennek megoldására vagy legalább enyhítésére sok kísérlet volt és valószínűleg lesz is a jövőben.

2. sz. melléklet

A Bűnmegelőzési Szabadegyetem előadássorozatai

A Bűnmegelőzési Szabadegyetem az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Oktatási Főigazgatóság, a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság és a Pécsi Tudományegyetem Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Kar (PTE FEEK) Szak – és Továbbképző Intézet szervezésében valósul meg. A program célja, hogy a hallgatók újfajta megközelítésben ismerkedjenek meg a bűnmegelőzés különféle területeivel, tisztában legyenek a bűnelkövetővé, illetve az áldozattá válás folyamatával, körülményeivel, az elkerülés lehetőségeivel. A képzések nyitottak, az érdeklődők térítésmentesen végezhetik el szabadegyetemi képzést, melynek végén tanúsítványt kapnak. Az előadások a PTE FEEK előadójában kerülnek megrendezésre.

I. 2005. október 19. – december 14.

Tematika:

I. Önkormányzat – rendőrség – bűnmegelőzés

- A biztonsági láncolat előállítói, az önkormányzatok feladata.
- Baranya megye kistérségi közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiája.
- Társadalmi összefogás a bűnmegelőzésben (pedagógusok, szociális munkások, lakosság stb.).
- Településeink vagyonvédelméért (SZEM, graffiti, lopások stb.).

II. Gyermekkori devianciák, fiatalkori bűnözés

Hatályos büntető jogi szabályozás

- Jó hecc – csínytevés – deviancia – bűncselekmény.
- A fiatalok által elkövetett bűncselekmények jellemzői.
- A rendőrség bűnmegelőzési projektjei a gyermekkori bűncselekmények megelőzése érdekében.

III. Kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények megelőzése

- A drogokról általában, a dohányzás.
- Az alkohol és az ittas vezetés.
- A kábítószer és hatásai.
- A kábítószer és a büntetőjog.

IV. Családon belüli erőszak

- A családon belüli erőszak meghatározása, jellemző bűncselekmények.
- A családon belüli erőszak jellemzői, a látencia kérdései.
- A családon belüli erőszak kezelése, áldozatvédelem, kárenyhítés.

- A családon belüli erőszak megelőzésének lehetőségei.

2. 2006. március 7. – május 9.

Tematika:

I. Gyermekkori devianciák, fiatalkori bűnözés

- A fiatalok által elkövetett bűncselekmények jellemzői.
- A rendőrség bűnmegelőzési projektjei a gyermekkori bűncselekmények megelőzése érdekében.
- Kisebbségekkel kapcsolatos projektek.

II. Kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények megelőzése

- A drogokról általában, a dohányzás.
- Az alkohol és az ittas vezetés.
- A kábítószer és hatásai.

III. Családon belüli erőszak

- A családon belüli erőszak jellemzői, a látencia kérdései.
- A családon belüli erőszak kezelése, áldozatvédelem, kárenyhítés.
- A családon belüli erőszak megelőzésének lehetőségei.

3. 2006. október 3 – október 31.

Tematika:

I. Településeink biztonsága

- A városlakók nyugalmát zavaró jelenségek (bűncselekmény vagy társadalmi ellehetetlenülés).
- Baranya megye városainak biztonságáért.
- Pécs város közbiztonságának növelése érdekében tett rendőri lépések.
- A kisebbségek mint potenciálisan veszélyeztetet rétegek.

II. Média és rendőrség

- A média hatása a fiatalkori bűnözésre.
- A rendőrség és a média kapcsolata.
- A rendőrség munkája a média szemszögéből.
- Gondolatok a térfigyelő kamerák körül.

III. Áldozat, áldozatvédelem

- Áldozat segítség rendőri feladatai.
- A megyei igazságügyi hivatal áldozatvédelmi tevékenysége.
- A speciális mentők munkájában.
- A rendőrség bűnmegelőzési programjai.

4. 2007. május 3. – június 7.

Tematika:

- Gyermekekre leselkedő otthoni veszélyek.
- A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok működése.
- A drogok hatása a gyermekekre.
- A gyermekbűnözés sajátosságai.
- A média hatása a gyermekekre.
- A biztonságos iskolaprogram című előadásokat.

5. 2007. október 4. - november 29.

Tematika:

- A gyermek- és a fiatalkori bűnözés jellemzői.
- A rendőrség szerepe a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében.
- A gyermek- és fiatalkorúak bűnmegelőzési programjai Baranya megyében.
- A gyermekvédelem szereplőinek feladatai.

6. 2008. április 1. – május 6.

Tematika:

- Erőszak a médiában és hatása a fiatalkori bűnözésre.
- Mindennapi agresszió a közlekedésben.
- Vandalizmus, atrocitás, erőszak a sportban.
- Prostitúcióra kényszerítés és emberkereskedelem.

7. 2008. november 4. - november 25.

Tematika:

- Baranya megye bűnügyi helyzete.
- Az áldozatvédelem rendőri feladatai, a különösen veszélyeztetett csoportok.
- Az Igazságügyi Hivatalok feladata az áldozatvédelemben.
- „Drogveszély?!”

8. 2009. április 15. – május 6.

Tematika:

- A leggyakoribb közterületen elkövetett vagyon elleni bűncselekmények jellemzői Pécsen, a megelőzés lehetőségei.
- Vagyon elleni bűncselekmények a közintézményekben, a megelőzés lehetőségei.
- Európa Kulturális Fővárosa Pécs 2010 projekt keretében megvalósuló térfigyelő rendszerek kialakítása és várható hatása a bűncselekmények megelőzésében.
- A grafiti! Jó hecc, bosszúság, vagy bűncselekmény?

9. 2009. november 3. – november 24.

Tematika:

- Miért válik valaki szenvedélybeteggé? Van-e kiút? Melyek a figyelemfelhívó jelek?
- Az elkövetőknek milyen személyiség jegyei vannak? Mi motiválja őket, hogy különböző bűncselekményeket kövessenek el?
- Jelentős szerepük a prevenció területén a civil szervezeteknek is, mely egyik prominens képviselője Baranyában a Pécsváradi Változóház.
- Igen fontos feladat hárul még a különböző csoportképző tréningekre és tanfolyamokra, így pl. a élménypedagógiára, mely egyfajta szenvedély alternatívát kínál a fiatalok számára. A fejlesztő módszerrel kapcsolatosan Horváth Andrásról a PTE FEEK oktatójától hallhatunk bővebben.

10. 2010. április 6. – április 20.

Tematika:

- Milyen ifjúkori devianciákkal találkozhatunk, melyek az új és egyben veszélyesnek nevezhető divatok, kik az emok?

- - Melyek a gyerekek veszélyeztettségének fokozatai, mikor kell „rendőrt hívni”?
- Milyen gyermekvédelmi intézmények vannak, milyen szabályok szerint élnek a problémás gyerekek a „zártabb” intézeti nevelés között? Mit tehet az egyház és mit a családsegítő szolgálatok, válaszol:

Irodalomjegyzék:

Dr. Münnich István és dr. Szakács Ferenc: Bűnöző fiatalok Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Budapest 1977 (15-16. oldal)

Dr. Barabás Tünde, Prof. Dr. Irk Ferenc, Dr. Kovács Róbert: Félelem, bűnözés és bűnmegelőzés Európa öt nagyvárosában OKRI Budapest 2005 (22-23 oldal)

Jármí Tibor: Közösség, bűnözés, megelőzés Sátoraljaújhely- Budapest 2003

BMK-füzetek 12. A Biztonságos Magyarországért Közalapítvány kiadványa Budapest 2005. október (53. oldal)

Rosta Andrea: A bűnmegelőzés elmélete Budapest – Piliscsaba 2006, Kiadó: LOISIR Kft

www.3sz.hu/bm/Halo/korabbi/XII.+évfolyam+2006./julius/2006_07_Halo_LEADVA.pdf 2009.03. 15